

Banke - kadrovska hobotnica: Nova domača trojka se krepi, stara se masti

[Tadej Kotnik](#) Finance, 22.11.2016

Naključij ni, mi dopovedujejo poznavalci, in nihče od pomembnejših akterjev naše bančne sanacije ničesar ni počel zgolj iz altruizma ali patriotizma; nekaj se jih je že dobro omastilo, drugi pa se še niso bodisi zato, ker se jim račun ni izšel, bodisi zato, ker je še prezgodaj in bi bilo preočitno. Dejstva govoriyo zase, jim odgovarjam, a ne morem biti vselej jaz tisti, ki naj jih razkriva javnosti.

Pred slabimi tremi meseci sem tukaj opozoril, da je bila takratna kandidatka za novo finančno ministrico Mateja Vraničar Erman jeseni 2013 kot državna sekretarka ministrstva za finance vodilna snovalka določil 14. člena takrat napisanega Zakona o davku na nepremičnine (ZDavNep) in člena 350.a takrat noveliranega Zakona o bančništvu (ZBan-1), katerih edini in precej očitni namen je bil prizadetim onemogočiti učinkovito pravno sredstvo in sodno varstvo ([Ali nastaja nova domača trojka?](#)). Takrat so bila ta določila v ZDavNep že uradno razglašena za protiustavna, v času odtlej pa je bil tudi člen 350.a ZBan-1 razveljavljen zaradi protiustavnosti, Mateja Vraničar Erman pa je postala nova finančna ministrica – po mnenju nekaterih navkljub temu, po mnenju drugih pa prav zaradi tega oziroma zaradi svoje poslušnosti »domači trojki«, ki jo je izkazala s snovanjem teh določil in zavzetim prepričevanjem poslancev o njihovi skladnosti z ustavo.

Ko zadnje tedne v medijih prebiramo, da sta v tekočem razpisu za položaj viceguvernerja Banke Slovenije (BS) med favoriti Mitja Mavko, avtor zavez o izbrisu vseh podrejenih bančnih obveznic v Sloveniji, ter Igor Masten, vodilni guvernerjev »brainstormer« na tajnih posvetih BS tik pred izvedbo izbrisov in zatem eden najbolj udarnih pri medijskem blatenju izbrisanih »mrhovinarjev«, se je težko izogniti pomisleku, da imajo vsa ta kadrovanja skupni imenovalec.

Čez približno pol leta se bo namreč, če bo državni zbor po navodilih ustavnega sodišča vzpostavil učinkovito pravno sredstvo za objektivno ugotavljanje stanja slovenskih bank v času izbrisa vseh njihovih podrejenih obveznic, začel najpomembnejši sodni proces v zgodovini samostojne Slovenije in tisti, ki želijo izbris prikazati za pravno in ekonomsko upravičenega, bodo takrat krvavo potrebovali sebi poslušne med uradnimi osebami, ki bodo v tem procesu pričale.

Ah, nehaj že s paranojo, boste rekli nekateri bralci; zadnje tedne je več medijev poročalo, da ministrstvo za finance pripravlja zelo učinkovito pravno sredstvo za izbrisane – v tožbah proti BS naj bi predpisali skladnost z načeli poštenega vrednotenja, pa še dokazno breme naj bi obrnili, tako da naj bi morala BS dokazovati pravilnost svojih tajnih cenitev in ne izbrisani njihovo nepravilnost (BS bo morala dokazati nujnost razlastitev, Delo, 15. novembra 2016).

Ah, nehaj že z naivnim optimizmom, pa mi pravijo poznavalci; kolikokrat so vas že peljali žejne čez vodo, pa jim še kar nasedaš?! Ministrstvo za finance izreka te obljube zato, da bi se izbrisani odločili šest mesecev mirno čakati na zakon, ki naj bi zagotovil učinkovitost pravic v tožbi proti BS, ko pa se bo januarja ali februarja na vladi znašel predlog tega zakona, v njem ne bo ne zahteve skladnosti z načeli poštenega vrednotenja ne obrnjenega dokaznega bremena. V vmesnem času, natančneje 18. decembra letos, pa bo že potekel triletni rok za edino alternativo – vlaganje odškodninskih tožb proti bankam ter njihovim upravam in nadzornikom, in vse zdajšnje obljube ministrstva za finance so namenjene temu, da bi izbrisani s pasivnim čakanjem na učinkovito tožbo proti BS ta rok zamudili. Pa saj si sam dokumentiral, da so Vraničarjeva in njeni sodelavci lagali že pri celi vrsti svojih uradnih zagotovil, ker jim je to pomagalo izigrati poslance; kako ne zmoreš dojeti, da pri zdajšnjih zagotovilih spet lažejo, ker jim bo to pomagalo še enkrat izigrati izbrisane?!

No, v redu, odvrnem, a zakaj sploh vse to? Razumem, da zdaj drug drugemu krijejo hrbet, a zakaj so vse to sploh začeli? Ja, mi odgovarjajo poznavalci, v teh »izbrisanih« zadevah se je več akterjev prav dobro omastilo in tako ali drugače večina poti vodi v DUTB in z njim povezana svetovalna podjetja. Mitja Mavko, avtor zavez o izbrisu, je manj kot mesec za tem postal neizvršni direktor DUTB. Janez Škrubej, direktor družbe Deloitte Svetovanje, d. o. o., ki je za BS izdelala strogo tajne nestandardne cenitve za potrebe izbrisa, je še istega meseca postal izvršni direktor DUTB. »Dvorna« svetovalna podjetja DUTB, predvsem Admetam in KF Finance, katerih lastniki in vodilni – Slaven Čurić, Bojan Kunovar, Matjaž Filipič, Miha Štepec ... – so Škrubejevi in Mavkovi osebni znanci in nekdanji sodelavci, nekateri so tudi sami sodelovali pri tajnih cenitvah, pa zdaj mastno služijo s terjatvami in svetovanji, ki jih brez

»izbrisniške« sanacije bank sploh ne bi moglo biti, in glede na sklenjene pogodbe bodo mastno služili še vrsto let. Pa tudi Mavka in Škrubeja v teh svetovalnih podjetjih vsekakor čaka dobro plačana služba, če jo bosta nekoč potrebovala in če seveda Mavko za svoje »zasluge« že prej ne bo postal novi viceguverner BS.

Najpomembnejši akterji, dodajajo poznavalci, pa se morda res še niso omastili, a nekateri zato, ker se jim račun ni izšel, drugi pa zato, ker je še prezgodaj in bi bilo še preveč očitno. Pozanimaj se malo, pravijo, kdaj natanko je takratna premierka Alenka Bratušek najožjim sodelavcem prvič povedala, da je zanjo rezervirano mesto podpredsednice evropske komisije, kdaj se je vpisala na intenzivni tečaj angleščine, kako in s katerimi argumenti je tolkla po mizi, ko je začelo postajati vse jasneje, da ji bo ta položaj ušel, čeprav si ga je »prislužila«.

Povprašaj še, pravijo, kako je guverner Boštjan Jazbec na zadnjih dveh srečanjih Mednarodnega denarnega sklada (MDS) tamkajšnjim vodilnim izrecno poudarjal radikalnost »svoje« sanacije vseh slovenskih sistemskih bank, ki naj bi dokazovala, da je iz pravega testa za izvršni položaj v ustanovi, ki tudi sama zagovarja pristop »trde roke«. Pa kako je junija letos sporočil takratnemu finančnemu ministru in vodstvu BS, da mu je ta samopromocija uspela in bo v kratkem odšel na položaj v MDS, kjer bo plačan precej več od tukajšnje »mizerije«. Pa kako je po julija začetih kriminalističnih preiskavi in posvetu z odvetnikom Janezom Koščakom iz »svoje« pisarne Čeferin ta načrt opustil zgolj zato, ker ima kot član sveta ECB imuniteto in bi jo z odhodom izgubil.

Pozanimaj se tudi, pravijo, kako takratni viceguverner BS Darko Bohnec ni želel podpreti izbrisa (pri čemer ni odveč vedeti, da je bil njegov brat Franc imetnik za 60 tisoč evrov izbranih obveznic NLB, njegovo podjetje Interra pa še za 112 tisoč), a ga je guverner prepričal s predlaganjem na položaj v oddelku MDS za Afriko (AFR), ki se je izpraznil prav ob koncu Bohnčevega viceguvernerskega mandata. Pa kako je Bohnec rohnel, ko tega položaja zaradi »višjih ciljev« vseeno ni dobil.

Povprašaj tudi, pravijo, kako je takratna viceguvernerka Stanislava Zadavec Capriolo računala na imenovanje za predsednico uprave »nove«, sanirane in s pripojitvijo Banke Celje okrepljene Abanke. Pa kako se je zapletlo, ker je takratni finančni minister Uroš Čufer na istem mestu videl svojo življenjsko sopotnico Alenko Plut (zdaj izvršna direktorica Abanke za področje financ), pa ker se je na tem mestu še naprej videl tudi Jože Lenič, saj da mu to pripada, ker je ob izbrisu ostal in še naprej ostaja tiho.

Naključij ni, mi pravijo ti poznavalci, in nihče na teh odločevalskih mestih ničesar ne počne zgolj iz altruizma ali patriotizma; kdor se še ni omastil, se ni bodisi zato, ker se je zaplezal, bodisi ker še čaka, da ne bi bilo prehitro in preočitno. Če bo Boštjan Jazbec ostal guverner do julija 2019 in bodo pri MDS dotlej nanj že pozabili, bo pa dobil službo denimo v Merrill Lynchu, s katerim je v rednih stikih in ki mastno služi z odkupi terjatev, na ukaz BS razglašeni za slabe in preneseni z bank na DUTB. Ali pa celo Apollo; morda se zdi, da bi bilo to preveč očitno, a hej, tudi Manuel Barroso je po koncu mandata predsednika evropske komisije odšel v Goldman Sachs, čeprav je imel, kot je pred nedavnim razkril portugalski dnevnik Publico, med svojim mandatom vrsto »produktivnih tajnih razprav« in »izredno plodnih sestankov« z vodilnimi možmi te investicijske banke.

Dobro, zavzdihnem ob koncu takšnih pogovorov, a zakaj vse to razlagate prav meni? Zato, odvrnejo ponavadi, ker te poznamo dovolj dolgo in dobro, da vemo, da svojih virov ne boš nikoli izdal! Saj še nikoli nikogar nisi!

Ne razumete, vztrajam; sprašujem, zakaj nihče od vas sam ne stopi pred preiskovalne organe, ali pa vsaj pred novinarje. Uh, odvrnejo najpogosteje, tega pa res ne moremo, to bi pomenilo konec kariere!

Kaj pa vem, sem že malo nesramen; bi bilo res konec vaše kariere, ali zgolj vaših sanj, da bo priložnost za omastitev nekoč dosegla tudi vas? No, odvrnejo praviloma, če boš nadaljeval s takimi, ti pač več ne bomo ničesar povedali!

Saj morda je pa bolje, da mi ne. Že zdaj me obveščate, da so »vaši« proti meni vložili več ovadb, zaradi te današnje kolumne bodo morda še kakšno, če bo šla naša pravna država po načrtani poti, pa bo čez nekaj let naše ustavno sodišče prepoznalo waterboarding za »nujen in razumen ukrep za zagotovitev stabilnosti finančnega sistema«.

In takrat prepričanje, da svojih virov ne bom nikoli izdal, morda ne bo več utemeljeno.

Tadej Kotnik je kolumnist časnika Finance